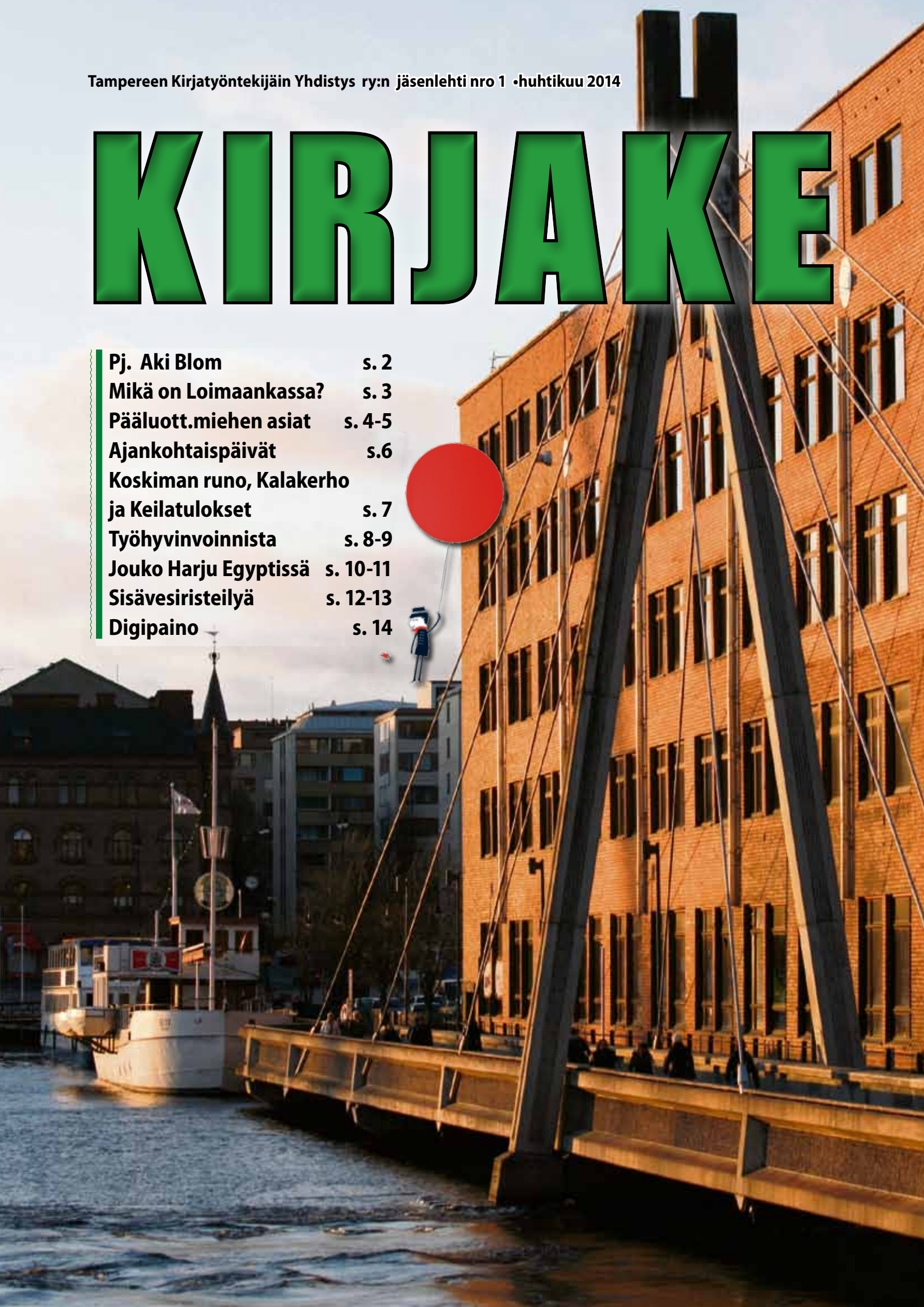

KIRJAKE

Pj. Aki Blom	s. 2
Mikä on Loimaankassa?	s. 3
Pääluott.miehen asiat	s. 4-5
Ajankohtaispäivät	s.6
Koskiman runo, Kalakerho ja Keilatulokset	s. 7
Työhyvinvoinnista	s. 8-9
Jouko Harju Egyptissä	s. 10-11
Sisävesiristeilyä	s. 12-13
Digipaino	s. 14

Mikä on yhdistys?

Yhdistys on joukko ihmisiä, jotka haluavat tehdä tai saada aikaan jotakin yhdessä sekä edistää hyväksi katsomiaan pyrkimyksiä.

Yhdistyksen on noudatettava lakia ja omia sääntöjään. Muuten se voi toimia juuri sillä tavalla kuin sen jäsenten enemmistö haluaa. Päätökset eivät saa ajaa yksittäisen jäsenen etuja. Jäsenten yhdenvertaisuus on yhdistystoiminnan keskeinen periaate. Yhdenvertaisuutta loukkaavat päätökset ovat mitättömiä.

Pelkkä yhdessäolo on monelle tärkeää. Mutta yhdistyksen jäsen ei voi vaatia, että hän ottaa itse hyödyn ja huvin ja toiset tekevät työt. Kukaan ei voi olla etuoikeutetussa asemassa. Yhdistyksen jäsenen oikeudet ovat: yhdenvertaisuus, hän voi tehdä aloitteita ja hän voi erota, milloin haluaa.

Jäsenen velvollisuuksiin kuuluu jäsenmaksu, täyttää yhdistyksen säännöt ja olla vahingoittamatta yhdistystä. Yhdistyksen hallituksen vastuulla on yhdistyksen asioiden edistäminen sekä talousasioita ja omaisuudesta huolehtiminen.

On hyvä, että yhdistyksen jäsenillä on erilaisia taitoja. Yhdistys voi tarvita ihmisiä, jotka osaavat kirjoittaa, piirtää, valokuvata, leipoa, soittaa, laulaa, pitää puheita. Tärkeintä on, että yhdistyksen jäsenet antavat aikaansa ja työvoimaansa toimintaan. Jäsen voi itse ilmoittaa yhdistykselle, mitä hän on valmis tekemään yhdistyksen hyväksi.

Toiminnan suunnittelu on kaikkien yhteinen asia.

Aki Blom
aki.blom@elisanet.fi

Sinä maksat loimaankassalaisen EDUT! Mitä piilee YTK:n mainoskampanjan takana?

Yleinen työttömyyskassa YTK eli Loimaan kassa syntyi yrittäjäjärjestöjen piirissä kesällä 1990-luvun alun lamaa. Pontimena oli ay-vastaisuus

On siis helppo ymmärtää miksi YTK markkinoi itseään televisiossa harhaanjohtavalla mainoskampanjalla. Se antaa ymmärtää, että ammattiliittojen jäsenille työttömyysturva maksaisi "reilut kolmesataa" tai "kaksi ja puolisataa", kun YTK:n jäsenille maksu on 99 €. Todellisuudessa liittojen jäsenmaksusta noin kolmasosa on työttömyyskassan osuutta. Mainoksen 250 €:n esimerkissä siis YTK:n työttömyysturva on liittojen tarjoamaa kalliimpaa, 300 €:n esimerkissä hinta on sama.

YTK:n tasamaksu on pienituloiselle raskaampi kuin suurituloiselle. Liittojen prosenttiperusteinen jäsenmaksu on oikeudenmukaisempi.

YTK ei sovi eikä neuvottele

Ammattiliittojen jäsenmaksusta loppuosa kattaa ne palvelut ja edut, joita YTK ei tarjoa. Tärkein niistä on työehtosopimus. Liitot neuvottelevat ja sopivat TES:t, joissa määritellään mm. palkat, lisät, työajat, tauot, lomat, lomarahat, sairausajan palkat ja palkalliset vapaat. Liitot ovat myös vaikuttamassa työlaissa sääntöön. Loimaan kassa ei ole liitto, eikä sillä ole mahdollisuutta olla parantamassa jäsentensä työehtoja. YTK ei ole myöskään edustettuna kolmikannassa, jossa työmarkkinajärjestöt ja maan hallitus neuvottelevat työmarkkina-, sosiaali- ja eläkepoliittisista asioista.

Loimaankassalainen nauttii työpaikalla myös tästä työstä – eduista, jotka ay-liike on vuosikymmenten aikana taistellut. Hän on vapaa-matkustaja, joka maksattaa etunsa työkalveillaan.

Mitä ilman pelkän kassan jäsenet jäävät?

Heillä ei ole työpaikoilla käytössään luotamusmiehen palveluita. **Yt- tai muissa neuvotteluissa heillä ei ole edustajaa – ei kouluttautuneen edunvalvojan apua tai ammattiosaston ja -liiton tukea.** Lisäksi heillä ei ole liittojen tarjoamia monia muita etuja, kuten ilmaista matka- ja tapaturmavakuutusta, koulutusta, lomaetuja, jäsentapahtumia, rahastotukia harrastustoimintaan, alennuksia polttoaineesta, matkoista, lehtitilauksista jne.

YTK ei tarjoa TES-neuvontaa. Nettisivuillaan YTK ei kehtaa kertoa, että paras TES-asiantuntemus löytyy ammattiliitoista, vaan neuvoo jäsenensä ottamaan yhteyttä aluehallintovirastoihin. Virastojen resurssit eivät riitä järjestäytymättömien työntekijöiden TES-neuvontaan, joten YTK:n jäsen ohjataan käymään oikeutta.

Oikeusneuvontaa 1 € + ppm/min

Sitä varten YTK on perustanut työttömyyskassalain näkökulmasta ongelmallisen YTK-yhdistyksen, joka tarjoaa alihankintana **OpusLex-asianajajaverkoston maksullista puhelinneuvontaa** sekä ns. "oikeusturvavakuutusta". Vakuutuksen voi ottaa vain YTK-kassan jäsen ja hinta on 18€. Halpuuden ymmärtää lukiessa vakuutuksen ehtoja, joista suurin osa käsittelee sitä mitä ei korvata.

Vakuutus koskee vain riitautettuja irtisanomistapauksia. Korvauskatto on 10000€ ja ilman oikeuskäsittelyä ratkaistuissa tapauksissa 5000€. YTK:n jäsenen omavastuu on 250–1500 € ja lisäksi maksettavaksi jää monia muita kuluja – pahimmassa tapauksessa vastapuolen oikeudenkäyntikulut.

Käytännössä YTK-yhdistyksen oikeusturvavakuutus on asianajajien 200–300 €:n tuntitaksan ja muut taloudelliset riskit huomioon ottaen turha ja vaarallinen vakuutus. **Ammattiliitot tarjoavat jäsenilleen aidosti kattavan maksuttoman oikeusavun, oli kyse sitten laittomasta irtisanomisesta, palkkasaatavista, työsyrynnästä tai vaikka työpaikkakiusaamisesta.**

Liittojen edunvalvontaosastoilla työskentelevät juristit palvelevat niin laki- kuin TES-asioissakin ja pyydettyänsä matkaavat myös maakuntiin työpaikkojen neuvottelupöytiin – ilman eri korvausta.

YTK herättää kysymyksiä

Ammattiliitot hoitavat vuosittain satoja oikeus- ja riitatapauksia, joissa työnantaja on

esimerkiksi jättänyt palkkasaatavia maksamatta, irtisanonut työntekijän laittomasti tai muuten rikkonut lakia.

YTK-yhdistyksen oikeudenkäyntien määrästä ei löydy tilastotietoja YTK:n tai yhdistyksen sivuilta. Herääkin kysymys missä määrin YTK:n jäsenet ovat vakuutusta käyttäneet, kuinka oikeudenkäynnit ovat päättyneet ja kuinka paljon jäsenille on koinutun omavastuun lisäksi muita kuluja?

Myöskään YTK:n tai YTK-yhdistyksen toimintakertomuksia, tilinpäätöksiä tai tietoja YTK:n hallituksen ja johtoryhmän sidoksista ei löydy Loimaan kassan nettisivuilta. Yleisessä tiedossa kuitenkin on, että YTK:n hallinto on miehitetty työnantaja- ja koomustautaisilla henkilöillä.

Voi kysyä kuinka demokraattista YTK:n päätöksenteko oikeasti on? YTK:n sääntöjen mukaan ylittä päätäntävaltaa käyttää kassan jäsenistön kokous, joka valitsee hallituksen. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja johtoryhmän. Kuinka monessa työttömyyskassassa työntekijät valitsevat hallintoon vain työnantajien edustajia?

Loimaankassalainen on työpaikan loinen

Loimaankassalainen on työnantajien kanssa samassa rintamassa heikentämässä kaikkien palkansaajien työehtoja ja ajamassa paikallista sopimista yrityksissä kohti paikallista työnantajien sanelua. Ammattiliittoon järjestäytymätön työntekijä on mukana romuttamassa sopimusyhteiskuntaa ja hyvinvointivaltiota.

Pelkkä työttömyys- ja oikeusapuvakuutus eivät turvaa työehtoja ja -oikeuksia työpaikoilla. YTK tarjoaa palveluaan vasta kun vahinko on tapahtunut – työsuhteen päätyttyä. Ammattiliittojen jäsenillä ovat liiton palvelut käytössään koko työuran ajan, kuten myös opiskellessa, työttömänä ja eläkkeellä. Loimaan kassa on vain huono vakuutuslaitos, joka ei voi vaikuttaa työpaikkojen olosuhteisiin. Se ei voi harjoittaa yhteistoimintaa työpaikoilla työnantajien ja työntekijöiden kesken, huolehtia työturvallisuudesta tai olla kehittämässä yrityksen toimintaa.

Loimaan kassan ainoa tarkoitus on ay-liikkeen aseman murtaminen sopijaosapuolena sekä työehtojen heikentäminen.

Juttu julkaistu aiemmin Intiimissä
Juha Ruotsalainen
Jyväskylän Kirjatyöntekijäin yhdistyksen PJ.

TKY:n
PÄIVYSTYS v. 2014
Keskiviikkoisin klo 13–15
Satakunnank. 19–21 C 24
P. (03) 223 7774

VAIKUTA EU-VAALISSA 25.5.2014

Ennakkoäänestys Suomessa 14.–20.5.2014

Lisää tietoa
<http://www.aaniasuomesta.fi/>

KIRJAKE

Julkaisija Tampereen Kirjatyöntekijäin Yhdistys ry.
Satakunnankatu 19–21 C 24, 33210 Tampere. P. (03) 223 7774.

Seuraava Kirjake ilmestyy marras-joulukuussa 2014

Toimisto avoinna keskiviikkoisin klo 13–15..

Päätoimittaja Aki Blom.

Toimitussihteeri ja taitto Minna Kivinen.

Yhdistyksen lehtityöryhmä: Johanna Puro, Jukka Nylund, Marko Lähteenmäki, Kari Lintunen, Tomi Minetti, Riku Saarela. Kirjoituksia ja valokuvia otetaan vastaan.

Aineisto pyydetään lähettämään yhdistyksen toimistoon tai s.postilla: kirjakelehti@gmail.com.

Osoitelähde: TKY:n jäsenrekisteri.

Painos 1.482 kpl. Painatus: Tammerprint Oy – 2014.

Kansikuva: Irina Garnets

Pääluottamusmiehen painajainen eli Kotelotehtaan kuulumiset ja vähän muutakin

Viimeinen puolivuotisjakso on kuluttanut allekirjoittaneen henkisiä voimavaroja aika lailla.

Takana on rajut yt-neuvottelut ja niiden lopputulemana 17 kirjatyöntekijän työsuhte Takon Kotelotehdas Oy, Tampereen tehtaallla päättyy kevään 2014 aikana (yhteistoiminta neuvottelut koski siis vain Tampereen yksikköä).

Neuvottelujen kesto oli vähintään 6 viikkoa, koska uhkana oli jopa 20 – 25 työpäikan menetykset. Työnantaja itse halusi ottaa liittojen edustajat mukaan neuvotteluihin, oltiin hieman ällistyneitä kun itse olemme monesti liittojen apua pyytäneet, mutta työnantaja ei moiseen ehdotukseen ollut koskaan suostunut. Nyt työnantaja sanoi, että yritetään löytää kaikki keinot joilla voidaan välttää irtisanomisia. Aika korulauseena kommenttia pidin.

Heti ensimmäisessä neuvottelussa tuli selväksi, että työnantajan tavoitteena oli saada työaikajoustoja heikentäen meidän aiempia työsuhteen ehtoja, joten ilmoitin heille, että nämä ns. työaikamuoto- ja joustoneuvottelut eivät ole osa varsinaisia yt-neuvotteluita, koska yt-neuvotteluissa ei käsitellä varsinaisia työsuhteen ehtoja, kuten EK:n lainopillinen asiamies Hannu Rautiainen kolumnissaan Elinkeinoelämän keskusliiton lehti - Prima nro 9 • Marraskuu 2005 kirjoittaa:

”Yt-lain ja tes-järjestelmän rajapinta on osin epätarkka, mutta kuitenkin selkeä. Yt-järjestelässä ei käsitellä konkreettisia työehtoja. Se ei ole myöskään sopimisjärjestelmä.

Yt-menettelyn tavoite on aito vuorovaikutus.

Tämä työnjako on tärkeä. **Yt-menettely on eri asia kuin paikallinen sopiminen. Yhteinen nimittäjä on siinä, että toimiva yt-menettely luo hyvät edellytykset paikallisen sopimisen kehittämiseen”.**

Työnantaja halusi pureutua neuvotteluissa ainoastaan meidän työnteon ehtojen heikentämiseen, niin pyysin neuvotteluiden alussa, että lopetetaan koko yt-neuvottelut ja aloitetaan oikeasti ja aidosti paikalliset neuvottelut koskien näitä työaikajoustoja ilman, että meitä kiristetään työpaikkojen menetyksillä, mikäli emme suostu heidän vaatimiin asioihin. Eihän työnantaja tietenkään siihen suostunut, joten neuvottelut jatkuivat.

Työnantaja oli näemmä ollut jo liittoihin yhteydessä aiemmin, koska kysyttyämme onko tiedossa liittojen edustajat, jotka tulevat mukaan neuvotteluihin, niin vastaus oli valmiina ja että Toni Laiho tulee TEAM-liitosta työntekijöitä edustamaan. Oli sikäli aika yllätys, että avuksi ei lähetetä meidän työehtosopimusasiantuntijaa ja sitä myös oman liiton puheenjohtajalle ihmettelinkin, että mitä ihmettä, emmekö voi valita omaa edustajaamme. Puheenjohtaja vastasi, että on liiton tapana tällaisissa tapauksissa lähettää parhaat voimat paikalle, jopa joskus hän itse on ollut mukana.

Meidän oma ehdokas edustajaksemme nimettiin ryhmään mukaan, mutta hänet kutsuttiin paikalle vain kerran, kun palaveri oli liiton toimistolla. Kävimme näitä työaikamuoto palaverieita jokusen kerran, jossa erilaisia vaihtoehtoja käytiin läpi.

Työnantajaa kiinnosti ainoastaan työaikamuoto, jossa saisivat meidät kesäkuukausina tekemään pidempää päivää jopa 12h:n päiviä ja sitten 6h:n päiviä syksyisin ja keväisin kun on vähemmän töitä. Yhtälö on aika mahdollon, kesäkuukausina tuotantotiloissa lämpötilat kohoaa jopa + 30 asteeseen, ei niissä lämpötiloissa tehdä fyysistä työtä hyvä kun sen 8 tuntia, ei aina sitäkään. Ilmastoinnista ei puhettaakaan ja ovia ja ikkunoita ei saa avata kun on hygieniavaatimukset niin kovat.

12 tunnin aherruksen jälkeen olisi voinut sitten saada 50 % korotettua palkkaa, jos vielä olisi tarve jatkaa töitä.

Työnantaja olisi halunnut, että viikko-työaika tasoittuisi vuoden jaksolla keskimääriin siihen 40 tuntiin.

Työaikaa työnantaja olisi voinut muuttaa +4/-2 tuntia 3 päivän varoitusajalla. Varalliojärjestelmä sairaus- ym. äkillisten poissaolojen varalle, varallaolosta ei olisi maksettu mitään. Ainoastaan kun olisi joutunut tulemaan töihin hälytettynä, siitä olisi maksettu 50 % korotettua palkkaa tehdyille tunnille, eli vähemmän kuin mitä laki ylittöistä määrää maksettavaksi (yli 2 h ylittävältä osalta). Kaikkien olisi pitänyt sitoutua myös tähän.

Paikallinen yövuorosopimus meillä on voimassa, jossa 4:stä tehdystä yöstä, maksetaan 5:n palkka, hieman tessin yövuorokorvausta korkeammalla licksalla. Sopimus on työnantajan mielestä liian kallis, mielestäni vain periaatteellisesti, koska alihankintaan tai ylittöitä teettämällä mieluummin sitten hoidetaan asioita, se on halpaa se.

Työnantaja tarjosi uutta yövuorosopimusta, jossa heillä olisi ollut valmiudet maksaa saman verran, mutta jouduttaisiin tekemään täysi viikko eli 5 yötä, aiemman 4 sijaan.

Yritimme tarjota heille mallia jossa tehtäisiin vaikka 3x6 h, eli koneille tulee lisäkapasiteettia 2h päivässä lisää ja sen lisäksi viikonloppuvuoroa 2x12 jossa koneet huolletaan ajokuntoon, suoritetaan tarvittavat korjaukset jne. jolloin viikolla niitä korjauksia ja huoltoja ei tule niin paljon, sillä keinolla olisi saatu lisätunteja tuotantoon huomattavasti lisää. Meidän esitykset eivät kelvanneet liian kalliina.

Kun olisimme tehneet työnantajan esittämää joustavaa työaikaa 6 – 12 tuntia vuorokaudessa, olisi palkka maksettu aina 40 viikotunnin mukaan, eli kahden viikon välein 80 tunnin palkka, oli sitten oltu töissä 120 tuntia tai 60 tuntia.

Sen verran työnantaja napsi meidän 6 tunnin työvuoroesityksestä, eli jos tehdään 6 tunnin työvuoroa (toki maksetaan 8 tunnin palkka) ei tarvitse antaa ruokatuntia, jolloin mahdollisesti pystyttäisiin pienemmällä välillä ajamaan koneita kun ei tarvitse tasoittaa ruokatuntien ajaksi.

Eli kun välillä olisi 12 tuntinen työpäivä ja välillä 6 tunnin työpäivä, 6 tuntisessa ei olisikaan ruokataukoa. Meidän tosiasiallinen työaika lisääntyisi 30 min päivää kun tehdään 6 tunnin vuoroa!

Viikonloppuvuoro loppuväänössä olisi saatu 2x12 h, josta tietenkin 40 h:n palkka. Suorituspalkka joka meillä on nimellä kannus-

Marko Lähteenmäki

tuspalkkio, tuotantopalkkio jne. on palkkio joka maksetaan säännöllisesti 2 viikon välein joka palkkajaksoissa. Joka on maksettu myös sairauslomien ajalta. Nyt työnantaja haluaa sen muuttaa maksettavaksi vain tehdyiltä työtunneilta, eli ei maksettaisi sairauslomien eikä muidenkaan poissaolojen ajalta.

Työehtosopimus sanoo, että sairauslomien ajalta maksetaan täysi palkka. Joten mitään syytä siitä ei ole huonommin sopia.

Kysimme työnantajalta, jos viikonloppu- ja yövuorosta saataisiin sopimus aikaiseksi, kuinka monta henkilöä sillä pelastettaisiin irtisanomisilta? Työnantajan laskelma oli, että kustannusvaikutus oli puolikas henkilö, mutta käytännössä 1. Ja heidän mukaansa me ei voida valita vain meille mukavia asioita sopimuksesta, vaan **se on koko sopimuspaketti tai ei mitään.** Sopimuspaketissa on asioita jotka ovat ristiriidassa lain ja työehtosopimusmääräysten kanssa, joten sellaisia me ei voida sopia. Työnantaja muistutti meitä useaan otteeseen, että sanoihan teidän oman liiton edustajannekin, että työehtosopimuksella voidaan pyyhkiä takamusta, eli voidaan sopia alle tes:n jos siitä keskenään sovitaan.

Kerroin työnantajalle, että liiton edustaja tarkoitti tilanteita, jolloin sovitaan paremmin kuin tes ja rahaa lyödään kouraan. Työoikeuden kurssillakin aikanaan opetettiin, että tes on sama kuin laki. Työnantaja muistuttaa vaan lauseen ”työehtosopimuksella voidaan pyyhkiä takamusta”.

Kun ei kehittämissopimusta kokonaisuudessaan voitu hyväksyä, ilmoitti työnantaja, että se tarkoittaa sitä, että kustannussäästö pitää ottaa muualta ja se tarkoittaa irtisanomisia.

Ilmoitettuamme työnantajan vastauksen iltavuoron työntekijöille, poistuimme luottamusmiesten kanssa paikalta omaan palaveriimme. Sillä aikaa oli työhuonekunta tehnyt päätöksen mielenilmauksesta ja poistuivat työpaikaltaan.

Allekirjoittaneen puhelin oli kokouksen johdosta jäänyt äänettömälle, ja työnantaja oli yrittänyt minulle soittaa, mutta huomasin vasta illalla myöhään, että hän oli yrittänyt tavoittaa, myös varapääluottamusmies oli yrittänyt soittaa. Soitin johtajalle aamulla heti virka-ajan alettua ja hän kertoi, että työtaistelu on tapahtunut ja sätti minua, etten ole hoitanut velvollisuuttani valvoa työrauhaa. Miten sen olisin tehnyt kun huomasin aamulla vasta ilmoituksen pääluottamusmiehen oven postilaatikossa.

Johtaja sanoi, että minun tulee välittömästi ruveta toimenpiteisiin lopettaa laitton työtaistelu, kysyin häneltä miten. Hän käski minun soittaa kaikille työntekijöille tai ainakin perjantain iltavuoroon tuleville, jotta tulevat töihin ja koneet saataisiin illaksi pyöriin. Kerroin, ettei minulla ole työntekijöiden numeroita, hän lupasi ne toimittaa. Sainkin jonkun ajan kuluessa listan, joka oli tosi puutteellinen, suurelta osalta numero tiedustelusta kysellä numerot. (nollasata-

sata) neidit siinä tulikin tutuiksi, niitä vastaajaneitosia onkin aika monta eri nimistä duunissa tuolla vastailemassa, lähes aina oli eri nainen puhelimesta. Puhelinnumeroiden saaminen olikin aika verkkasta hommaa ja työntekijöiden tavoittamisyritykset vieläkin turhauttavampaa, kun vastaukset oli tätä luokkaa; ”tähän numeroon ei juuri nyt saada yhteyttä, tämä numero ei ole käytössä, varattua, pelkkää hälytysääntä, kun joku vastasi ja kerroin asiani, että ”soitan virkani puolesta, olet ottanut osaa laittomaan työtaistelutoimenpiteeseen ja sinun pitää välittömästi palata töihisi tänään iltavuoroon” niin seuraava mitä kuulin oli kun luuri lyötiin korvaan.

Ammattiosaston puheenjohtaja soitti ja lähetti myös kirjallisen viestin, että pitää työrauha palauttaa välittömästi ja niin teki myös liiton edustaja.

Työntekijät palasivat omiin vuoroihinsa maanantaina, kuten olivat ilmoituksessaan kertoneet.

Työnantajapuoli vei asian välimiesoikeuteen kiirehtimällä ja sieltä langetettiin ammattiosastolle kohtuuttoman suuri rangaistus, joka ei ole missään suhteessa yleisen työtuomioistuimen päätöksiin nähden, joten pidän välimiesoikeuden päätöstä täysin käsittämättömänä.

Meidän alalla on tuollainen kummajainen kuin ”ehdoton työrauhapykälä” vuodelta 1911

Miten työntekijät pystyvät vastaamaan työnantajan jatkuvaan painostukseen, viittuun, työehtosopimusrikkomuksiin jne. työehtosopimuksen voimassa ollessa, muulla kuin työtaistelu toimenpiteellä? Graafisenalan työnantajapuoli vaatii samoja työaikamääräyksiä noudatettavaksi kuin muillakin aloilla, sovittakoon siis myös samanlaiset työtaisteluoikeudet tai ainakin samat julkiset oikeudenkäynnit, jossa lakosakot on kohtuullisempia.

Liitosta on luvattu tutkia tämän kevään kuluessa onko meidän ehdoton työrauhavelvoite ristiriidassa kansainvälisten sopimusten kanssa.

”Oikeus työtaisteluun on perustavinta laatua oleva työntekijän oikeus. Siitä on vahvat Suomea sitovat kirjaukset muun muassa YK:n ihmisoikeussopimuksessa, ILO:n työoikeuden sopimuksissa, EU:n perussopimuksessa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä. Näistä sitoumuksista johtuen oikeus lakkoon on työntekijän perusoikeus. Sopimusta allekirjoittaessaan Suomi on nähnyt, että lainsäädännön tulee voimakkaimmassa muodossaan suojella tavallista työntekijää vahvempaa vastaan”. Lähde: <http://sirpapaatero.net/2013/01/23/lakko-oikeus-tyontekijoiden-perusoikeus/>

Ehdoton työrauha on sovittu aikana, jolloin kirjatyöntekijöiden palkat ja muut edut olivat työntekijöiden huippua ja tilanteessa jolloin informaatio oli lähinnä sanomalehtien varassa. Alan työntekijät, varsinkin nuoret nykyään tuntevat työehtosopimuksemme paremmin nimellä ”punaiset kannet ja pienet palkat”. Ja uutiset ja kaikki muu tärkeä informaatio kulkee muissa medioissa nopeammin kuin lehtien välityksellä. Lehdistä luetaan vanhoja uutisia.

Tätä juttua kirjoittaessani on samalla tehty uusi sopimus kirjatyöntekijöiden työaika-uudistuksista ja toivon, että myös tuo ehdoton työrauhavelvoite on siirretty historiaan ja että työriidat voitaisiin käsitellä välimiesoikeuden sijaan työtuomioistuimessa.

Tässä kaikessa hässäkässä on yritetty pitää mieli kasassa ja vaimon kanssa käyttiinkin 20-vuotisen häääpäivämatkalla Prahassa vähän tuulettumassa. Keväinen aurinkoinen ilma reilut +10 astetta ja ilman narskuvaa hiekoitusseppeliä tuntui mukavalle käykennellä käsiyökkää pitkin Prahan vanhan kaupungin mukulakivikatuja.

Liiton ensimmäiset AJANKOHTAISPÄIVÄT 29.3. – 30.3.14 Aulangolla

Ajankohtaispäiville kokoontui pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja ja ammattiosastojen puheenjohtajia maamme joka kolkasta kaikkiaan 284 ja lisäksi 40 liiton työntekijää. Tky:n edustajia oli paikalla 9 henkeä.

Aiemmin on ollut sellaiset järjestelyt, että kaikilla näillä eri ryhmillä on ollut eri aikaan omat päivänsä, ja ehkä hivenen vanhanaikaisena soisin sen edelleen näin olevan. Aika hässäkkä koko ajan, kun noin paljon ihmisiä koolla yhtäaikaan.

Ajankohtaispäivillä kuultiin TELA:n uuden johtajan **Nikolas Elomaan** sanoin eläkeasioita. Elomaan tunnetaan paremmin aikaisemmasta pestistään SAK:n leivissä.

Liittokokoukseen 2015 valmistautumisesta järjestöpäällikkö **Merja Rinne** piti puheenvuoron, ja koulutuksia vaaleihin liittyen tullaan pitämään tämän vuoden aikana.

Sähköisistä asiointijärjestelmistä piti Digian edustaja esityksen.

Kolmen päivän koulutussopimuksesta oli painavaa asiaa **Hannu Siitälalla**. Nyt on työpaikoilla uuden lain myötä mahdollisuus kolmen päivän koulutusvaapaaseen. Yli 20 hengen työpaikoilla on vuosittain laadittava kirjallinen henkilöstö- ja koulutus suunnitelma. Suunnitelma on oltava, jos työnantaja meinaa saada koulutukselle verohelpotusta.

Työttömyyskassan johtaja **Arto Turunen** puhui ajankohtaisista asioista koskien työttömyysturvaa. Keskustelua oli mm. juuri sovitusta 50 milj. euron leikkauksesta työttömyyskorvauksiin -että milläisen työttömän korvauksista se otetaan.

Ministeri **Lauri Ihalainen** puhui työllisyyspolitiikasta, kehysriihestä ja eurovaaleista.

Illallaisen ja kylpylä jälkeen kaikki kynelle kykenevät "vain ääni ratkaisee" kisaili karaoken tahdissa.

Toisena päivänä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen ja puheenjohtajien asiat eriytettiin ja jaettiin porukka 3 osaan ja omiin kabinetteihin,

jossa käytiin asioita läpi kohdennettuna, joten tässä asioita joita pääluottamusmiesten kanssa puhuttiin; Katarina Murto SAK:sta kertoi – työllisyys ja kasvusopimuksen jälkeen?

Teamliiton työehtosihteeri **Marko Rosqvist** esitteli millaisia korotuksia työllisyys ja kasvusopimuksissa TEAM:n sopimusaloilla on.

Koulutusinfoa saatiin **Merja Westmanilta**

Meitä Kirjatyöntekijöitä kovasti kiinnostavia uusia työaikamääräyksiä piti Mirja Suhonen esitellä, mutta oli estynyt, joten **Reijo Korhosen** napsahti tämä kiitettävä tehtävä.

Asiasta pientä keskustelua syntyi, koska kaikkia kirjatyöntekijöitä ei tehty sopimus miellytä. Suurin asia sopimuksessa on työnantajan direktio päättää yötyön teettämisestä, mutta onneksi sinne myös sovittiin lauseke, että jokaiselta työntekijältä pitää ensin saada suostumus yövuoron tekemiseen. Ja vaikka

olisi aikoinaan työ sopimukseen vaadittu allekirjoittamaan suostumus yötyön tekemiseen ja yötä ei ole paikallisista sopimuksista huolimatta käytetty, niin uusi suostumus pitää henkilöltä saada. Jos taas paikallisesti sovittua yövuoroa on käytetty ja ehdot olleet paremmat kuin nyt tarjotut pitää paikallisesti päästä sopimukseen kompensatioista ennen kuin sopimusta voidaan käyttää.

Liitto tulee järjestämään näistä asioista vielä koulutuksia luottamushenkilöille, jotka asioista neuvottelevat.

Oikeuskäytännöistä liiton lakimies **Tuula Sillanpää** piti oman esityksen.

Ja nuorin liittomme lakimiehistä eli **Juhan Juntunen** kertoi sopimus-shoppailusta.

Tässä oli nopea poikkileikkaus viikonlopun asioista. Joten näiden eväiden kanssa kohti kevättä.

Terv.
Päälouottamusmies
Marko Lähtenmäki

LÄHDE MUKAAN KESÄPÄIVILLE 23.–24.8.

120-vuotis-juhlariesteily 2014 Tallinkin m/s Europa:lla

Bussi lähtee Vanhan kirkon edestä la klo 14.00. Laiva lähtee satamasta la klo 18.30 ja paluu Helsinkiin su klo klo 16.00.

Ilmoittautuminen 11.6. mennessä. Omavastuu osuus risteilystä on 30 €. Hinta pitää sisällään ohjelmatarjonnan, illallisen, aamiaisen, hytin ja kuljetuksen.

Katso lisää: <http://www.teamliitto.fi/team/liitto-toimii/jasentapahtumat/kesapaivat-juhlariesteily-2014/>

Varaa paikkasi ja kysy lisää ke klo 13–15 P. (03) 223 7774 tai s.postilla: kirjaltajat@gmail.com ja maksu tilille TSOP FI 36 5731 7920 0265 64 viitteksi oma nimi.

Kalakerhon 48. toimintavuosi

Kalakerhon tavoitteena on kerhon ensimmäisen puheenjohtajan Raimo Pokkisen toiveen mukaan järjestää yhdistyksen jäsenistölle kalastuskilpailuja ja kaikkea kalastukseen liittyvää toimintaa.

Kuluneena vuotena puheenjohtajana on toiminut Ahti Heleä, sihteerinä Nestor Lehtonen, rahastonhoitajana Timo Vataja, jäsenkirjurina Eero Ahonen sekä lisäksi toimikuntaan on kuulunut Pekka Rantala.

Kerhon toimikunta kokoontui yhdistyksen toimistolla kolme kertaa. Lisäksi on pidetty tarpeen tullen puhelinkokouksia.

Kauden ensimmäinen pilkkikilpailu pidettiin Teiskon Löytänäjärvellä 18. helmikuuta. Kilpailu käydään ns. kymmenen ahvenen kilpailuna, siinä punnitaan jokaiselta vain kymmenen suurinta ahventa. Kilpailun voitti Nestor Lehtonen.

Yhdistyksen pilkkimestaruuskilpailu järjestettiin Säkyän Pyhäjärvellä la 23. helmikuuta. Yhdistyksen pilkkimestariksi pilkki Pekka Rantala.

Perinteinen pilkkiottelu Jyväskylä-Keuruu-Tampere käytiin jälleen 29. maaliskuuta Keuruun Kukkamojärvellä Keuruun järjestämänä. Vuodesta 1999 kilpailua hallinnut Tampere jätettiin tälläkertaa viimeiseksi, joukkuekilpailun voitti Jyväskylä. Tampereen paras oli Ahti Heleä.

Yhdistyksen rantaonginnan mestaruus ratkottiin 9. kesäkuuta iidesjärvellä. Yhdistyksen rannaltaonginta mestariksi vuonna 2013 onki Ahti Heleä.

Kerhon oma rannaltaonki mestaruuskilpailu pidettiin 31. elokuuta Lempäälän Sääksjärvellä. Kerhon mestaruuden voitti Ahti Heleä.

Laituripilkki pidettiin Ratinanniemen laiturilla 20 lokakuuta, sillä voitajaksi pilkki Jouko Nyman.

Ohuenjään pilkkikilpailu järjestettiin 14. joulukuuta Lempäälän Mäyhäjärvellä. Kilpailu on niin sanottu kymmenen ahvenen kisa, missä punnitukseen jokainen kilpailija voi tuoda vain kymmenen isointa ahventa. Suurimmat ahvenet onki Pekka Rantala voittaen kilpailun. Ennen kilpailun alkua kunnioitettiin hetken hiljaisuudella kerhon rivistä poistunutta Kalervo Lahtista.

Kalakerholaisia on osallistunut aktiivisesti järjestelytehtävissä maanlaajuiseen "Kaverin kanssa kalaan" tapahtumaan, joka Pirkanmaan osalta järjestettiin Pyhäjärvellä Pyynikin rannassa.

Kalakerhon vene on tällä hetkellä yhdistyksen lomanviettopaikassa Kaunistossa. Venettä voi yhdistyksen jäsenet vuokrata pientä korvausta vastaan, tiedustelut pj Ahti Heleä p. 040 825 2838.

Puhuisit kun sinulla on huulet

Puhuisit kun aurinko vielä paistaa;
linnut lentävät
kukat hymyilevät
virrat ovat vapaita.

Puhuisit ihmisen rohkeudesta
rakkaudesta elämään,
sillä pian
maa kantaa muistoa meristä
puhtaitten vesien tuoksuista
kukkien hymyistä.
Maasta, meristä, järvistä,
jotka pian ovat niin puhtaita
ettei kalakaan elä.

Puhuisit nyt, kun Sinulla on vielä huulet
linnut lentävät
kukat hymyilevät
virrat ovat vapaita.

Puhuisit sillä meillä on vain
yksi maailma, maa, meri
sininen vesiplaneetta
yksi taivas, tähdet ja kuu
yksi elämä, sen rohkeus, rakkaus
toivo ja kauneus.

Tulisit jo tänään, jotta
voitaisiin olla yhdessä

Puhuisimme unelmistamme;
rohkeudesta, rakkaudesta
toivosta, jotta
linnut lentäisivät
kukat hymyilisivät
aurinko paistaisi
synnyttäisi elämää.

Tulisit ennenkuin pääskys
palaavat.

Seppo Koskima -86

TEAM Keilamestaruus 2014

5. TEAMin keilamestaruus 2014 keilattiin Kuopiossa, viimeiset kilpailuvuorot pelattiin TEAMin Talvipäivien yhteydessä 8.3.2014. Tämä oli toinen kerta kun Kuopio järjesti keilakilpailut.

Tällä kertaa osastomme keilaajat eivät yltäneet palkintosijoille, mainittakoon kuitenkin että Tampereelle tuli miesten sarjan voitto.

Tuloksissa on kaikkien sarjojen kolme parasta sekä osastomme keilaajien sijoitukset:

MIEHET (tas)

1 Ilkka Makkonen Tampere 1333 162
2 Jukka Hooli Kokkola 1330 30
3 Juha Immonen Varkaus 1294
9 Kari Lintunen Tampere 1165 102
11 Jari Mikkola Tampere 1160 240
16 Jarmo Erkkilä Tampere 1101 180

18 Kari Nykänen Tampere 1010 240

VETERAANIT

1 Timo Jorasmaa Mikkeli 1266 36
2 Kalevi Rissanen Kuopio 1257 54
3 Leif Lindberg Porvoo 1243 18
12 Risto Lampi Tampere 1054 78
15 Olli Mäkinen Tampere 1026 66

NAISET

1 Johanna Ranta Pori 1275 132
2 Sirkka-Liisa Rokama Helsinki 1254 174
3 Pirjo Palo Kiuruvesi 1221 180

MIEHET 2 mj

1 Mikkeli Jorasmaa/Rolig 2503
2 Porvoo Pudas/Heinola 2492
3 Lahti Heinonen/Toivonen 2475
13 Tampere Lintunen/Mäkinen 2269
14 Tampere Erkkilä/Lampi 2233
17 Tampere Mikkola/Nykänen 2180

NAISET 2 nj

1 Helsinki Rokama/Nurminen 2332
2 Iittala Metsälä/Nyqvist 2325
3 Oulu Lievon/Tuovinen 2181

NELIMIEHISET

1 Mikkeli Jorasmaa/Rolig/Jokinen/Härkönen 4906
2 Porvoo Nyman/Pitkänen/Lindberg/Rauha 4832
3 Porvoo Pudas/Heinola/Haikarainen/Änkilä 4763
5 Tampere Lintunen/Mäkinen/Erkkilä/Lampi 4502

Kari Lintunen

Nyt puhuttaa TYÖHYVINVOINTI

TYÖHYVINVOINTI: Työhyvinvointi on kokonaisuus, jossa yhdistyvät työ, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi. Työhyvinvointia voidaan tarkastella esimerkiksi objektiivisten työolojen, subjektiivisen hyvinvointikokemuksen ja työstä saatavan palkkion näkökulmasta. Työterveyslaitoksen määritelmän mukaan ”Työhyvinvointi” tarkoittaa, että työ on mielekästä ja sujuvaa turvallisuudessa, terveyttä edistävässä sekä työuraa tukevassa työympäristössä ja työyhteisössä.”

TYÖ JA TURVALLISUUS

Työn ja turvallisuuden näkökulmasta tarkastelun kohteena ovat esimerkiksi työoikeus, työn sisällöt, työn laatu ja tulokset, työaika-järjestelyt, palkitsemistavat, työympäristö, työvälineet, johtamistavat, tuottavuus, työyhteisön toiminta ja työsuojelu.

Työoikeuteen liittyvät asiat luovat sopimus- ja lainsäädäntöperustan työn tekemiselle. Sopimuksissa ja lainsäädännössä on useita kohtia, jotka liittyvät työhyvinvointiin. Useissa tutkimuksissa on arvioitu sitä, millä tavoin työn sisällöt vaikuttavat työhyvinvointiin.

TYÖHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Työhyvinvoinnin tavoitteena ovat esimerkiksi työpaikan laadukas ja tuottava toiminta sekä työtä tekevien ihmisten hyvä terveys ja työkyky sekä kyky toimia yhteistyössä erilaisten ihmisten kanssa niin työssä kuin vapaa-ajalla.

Työhyvinvoinnin tavoitteita asetetaan eri näkökulmista riippuen organisaatiosta,

kohderyhmistä tai esimerkiksi työhyvinvointiin liittyvistä tutkimusasetelmista.

Työhyvinvoinnin tavoitteena voi olla työn sujuvuuden parantaminen esimerkiksi teknologiaa kehittämällä. Näissä tapauksissa toimenpiteenä on usein työstä terveydelle aiheutuvien haittojen poistaminen tai vähentäminen teknisillä keinoin.

Työhyvinvoinnin tavoitteena voi olla ihmisen psyykkisen ja sosiaalisen työkyvyn vahvistaminen. Näissä hankkeissa panostetaan esimerkiksi ihmisten väliseen vuorovaikutukseen, johtamiseen tai osaamisen kehittämiseen.

Työhyvinvointia edistetään myös fyysistä työkykyä kohentamalla. Pohjana työhyvinvoinnille on ihmisen henkilökohtainen hyvinvointi, joka rakentuu fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kunnan yhdistelmästä. Työhyvinvointiin voidaan panostaa työpaikalla työaikana, mutta yhtä tärkeää työhyvinvoinnin kannalta on panostaa vapaa-aikana omaan hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Esimerkiksi vapaa-ajan tapaturmien ehkäisy on yhtä tärkeää työhyvinvoinnin kannalta kuin työtapaturmien ehkäisy.

Työterveyslaitos (TTL):

Työterveyslaitosta edelsi 4.4.1945 Lääkintöhallituksen aloitteesta perustettu Helsingin yleisen sairaalan ammattitautien osasto. Alan tutkimuksen rahoittamiseksi perustettiin Ammattitautien tutkimukseen ja hoitoon. Tämä yksityinen säätiö perusti Työterveyslaitoksen, jonka toiminta käynnistyi 1.1.1950 valtion taloudellisesti tukemana ja avustamana. Työterveyslaitos kansallistettiin valtion ja tuon säätiön yhteisellä sopimuksella v.1978 lähtien.

Työterveyslaitos on tutkimus- ja asiantuntijalaitos, joka edistää työn terveellisyttä ja turvallisuutta sekä työhyvinvointia. Se on itsenäinen julkisoikeudellinen yhteisö ja toimii Suomen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Tutkimustulokset siirretään työpaikkojen käyttöön asiantuntijapalveluiden, koulutuksen ja tiedonvälityksen avulla. Laitoksen **tavoite on, että työ edistää terveyttä ja toimintakykyä, ei vaaranna niitä.** Vakinaista henkilöstöä on n. 600, projekteissa työskentelee lisäksi n. 200 henkilöä. TTL on Maailman terveysjärjestön (WHO:n) ja Kansainvälisen työjärjestön (ILO) asiantuntijalaitos työterveyden alalla.

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun portaat:

1970-l:n alun Nokian Paperitehtaan Defylialtistuksesta johtuneet myrkytystapaukset käynnistivät lakimuutokset eduskunnassa.

1970-luku työsuojelun luominen
• palvelujärjestelmän alkuysäys, työkykyarvio
• naisten mukanaolo työelämässä alkoi lisääntyä

1980-luku työympäristön kehittäminen
• fyysinen työympäristö ja tapaturmien torjunta
• yksittäisten vikojen ja puutteiden korjaaminen

1990-luku työkyky
• työkykyä ylläpitävä toiminta • kehittäminen edelleen sirpaleista • lama nosti jaksamisasiat keskiöön

2000-luku työhyvinvointi
• turvallisuusjohtamiseen mukaan myös henkinen hyvinvointi

2010-luku työhyvinvointi ja tuottavuus
• kokonaisvaltainen ajattelu työhyvinvoinnista
• työhyvinvointi osana strategiaa
• Työsuojelu tiivis osa arjen työhyvinvointityötä

Työterveyshuoltolain uudistus 1.1.2002

Uusi työturvallisuuslaki voimaan 1.1.2003: epäasiallinen kohtelu kiellettiin laissa.

Työturvallisuuslain muutos 1988, henkisen terveyden turvaaminen osaksi lainsäädäntöä.

V. 1930 säädettiin 1. työturvallisuuslaki, jota voitaneen pitää 1. askeleena kohti kattavampaa työsuojelusäännöstä.

Työterveyshuoltolaki

Mitä kuuluu Tampereen työpaikoille?

Tein pienen kyselyn tamperelaisten työpaikkojen työhyvinvoinnista. Vastauksia sain viideltä työpaikalta.

Työpaikoille on yhteistä se, että lakisääteiset työsuojeluasiat ovat kutakuinkin kunnossa, työsuojelutoimikunta toimii ja kokoontuu n. pari kertaa vuodessa. Isoilla työpaikoilla työsuojelutoimikunnan toiminta saattaa olla toisessa kaupungissa ja tuntua etäiseltä tavallisesta työntekijästä.

Työnkuvasta riippuen työ saattaa olla hyvinkin kuormittavaa hartioille, selälle ja muille tuki- ja liikuntaelimille. Usein mm. sitomoissa on paljon pölyä mikä asettaa omat vaatimuksensa ilmanvaihdolle lisäksi kesäaikaan taistellaan kuumuutta vastaan. Yleisesti ottaen fyysiset edellytykset ja olosuhteet työn tekoon on kuitenkin työpaikoilla kohtuullisen hyvät. Työturvallisuudesta on huolehdittu ja siellä käytetään lain määräämiä turvavälineitä. Pukusuojat ja taukotilat ovat kunnossa samoin työvälineet. Tosin joskus saattaa esim. uuden tuolin saaminen rikkoontuneen tilalle kestää.

1/5 työpaikalla on työhyvinvointitoimikunta ja suunnitelma myös virkistystoiminnan ja henkisen puolen ylläpitämiseksi. Siellä on tehty suunnitelma muutamaksi vuodeksi eteenpäin ja sovittu ns. tykypäivät ja ohjelma näihin. Mukana kuviossa toimii ns. ”henkinen valmentaja” Useammilla työpaikoilla on käytössä liikuntaselitte ja yhdellä vielä ns. terveysraha, jota voi käyttää haluamiinsa terveyspalveluihin esim. fysiikalinen hoito, erikoislääkäri jne.

Fyysisestä puolesta on huolehdittu aika hyvin työpaikoilla, mutta henkisen jaksamisen kanssa on vähän niin ja näin. Huono taloudellinen tilanne ja mahdollisesti tulevat ja jo käydyt monet YT-neuvottelut ovat aiheuttaneet sen, että henki tällaisilla työpaikoilla on lattea ja hermostunut. Tilanne on kuormittava kaikille osapuolille, niille tietenkin, jotka joutuvat työpaikkansa jättämään ja miettimään mistä saada leipä pöytään tulevaisuudessa. Erilailla tilanne on raskas niille jotka joutuvat tekemään pois lähtevienkin työt ja elämään vielä epävarmuudessa tulevien YT:iden varalta. Säästöihin vedoten työvuoroja on rukkailtu monilla työpaikoilla sillä tavalla, että on menetetty viikonloppulisiä ja yötyöliisiä. Kohtuullisen hyvin ovat kyselyyn vastanneet kuitenkin yönsä nukkuneet, eli eivät hirveän usein kannan työasioita koteihinsa.

Merkittävimpiä ongelmia työpaikoilla on ollut tiedonkulku, esimiestyö ja uusien tuotantjärjestelyjen aiheuttamat toimenpiteet.

Kovin isoja johtopäätöksiä ei edellämäinistä voi tietenkään vetää, mutta selvää on, että tämä taloudellinen tilanne on jättänyt jälkensä kaikkiin vastanneisiin viiteen työpaikkaan. Se näkyy ihmisten mielissä pyörivänä pelkona mahdollisesta työttömyydestä ja rajoittaa näin perheiden isojen hankintojen tekemistä.

Minna Kivinen

TYÖN PSYKOSOSIAALISIA KUORMITUSTEKIJÖITÄ:

- työn sirpaleisuus, yksitoikkoisuus tai merkityksettömyys
- määrällinen yli- tai alikuormitus, työn pakkotahtisuus, jatkuva aikapaine
- epäselvät tehtäväkuvat ja tavoitteet
- heikot mahdollisuudet vaikuttaa työhön
- liiallinen tietomäärä, toistuvat keskeytykset
- jatkuva kanssakäyminen ihmisten kanssa
- vuorotyö, yötyö, pitkät työajat, joustamattomat työaikajärjestelyt
- runsas työhön liittyvä matkustaminen
- puutteet työvälineissä, huonot työskentelyolot
- puutteet tiedonkulussa, vähäinen tuki ongelmien ratkaisemiseen ja henkilökohtaiseen kehittymiseen
- huonot ihmissuhteet työpaikalla, sosiaalinen tai fyysinen eristäminen
- suuri vastuu ihmisistä, rooliristiriidat
- työn epävarmuus tai alhainen arvostus työn ja perhe-elämän ristiriitaiset vaatimukset.

Lähde: TTL

MINUN EGYPTINI

Egypti, tuo suuri takapajula, jossa nykyaika ja satoja vuosia mukana laahautunut perinne elävät käsi kädessä.

Laitan teille oman käsitykseni vallalla olevasta turistikulttuurista, elikkä näin sen näin.

LIIKENNE

Egyptissä on vasemmanpuoleinen liikenne. Ajetaan vasemmalla ja ohitetaan oikealta. Vastakkaisiin suuntiin menevät kaistat toimivat kuitenkin niin, että vaikka ajetaan vasemmalla, niin oikeanpuoleista ajoväylää. Aivan selvää? Eipä tuo minullekaan selvinnyt parin viikon aikana, mutta kyllä se sujui. Liikenne eurooppalaisin silmin on hyvin kaaottista. Tuntui, että liikenne ei millään voi toimia noin. Suojateitä ei juuri ole. Kaikki ajoneuvot kulkevat kaikkia kaistoja. Seassa liikkuvat isot autot, henkilöautot, moottoripyörät, mopot, hevoset, aasit, polkupyörät, kameleista puhumattakaan. Minulla on kuvia käsirattaita työntävistä rinkelikauppiaista, jotka suuntaavat yli 8 -kaistaisen vilkasliikkeen kadun yli. 4-kaistaa molempiin suuntiin ja siellä kuitenkin voi olla viisikin ajoneuvoa rinnakkain. Sekaan vaan. Mummotkin hyppää keskelle liikennettä, nostavat

vaan kättä ylös ja luultavasti rukouksia lukien yrittävät sevitä hengissä. Kaikki eivät selviä. 21 000 ihmistä kuolee pelkästään Kairossa onnettomuuksissa vuosittain. Liikennevalot ovat ohjeellisia ja liikennemyrskyissä myydään rinkeleitä ja leipiä. Sinnekkään ei ole mitään suojateitä. Paikallinen asukas kertoi meille, että liikennettä on yritetty pahimmilla paikoilla suitsia pysäköintikielloilla ja nopeusrajoituksilla. Valitettavasti yön tullen liikennemerkit varastetaan, tai tuhotaan. He, kun ovat sitä mieltä, että, kun tähänkin asti on näin voinut tehdä, niin tehdään vastakin. Ajokortti maksaa Egyptissä viisitoista euroa ja jos et halua käydä inssijossa, se maksaa kuusikymppiä. Bensalitrin saa 25 sentillä. Pakokaasupäästöistä ei piitata. Sellaisia savuavia kulkuneuvoja en ole muualla havainnut. En tarkoita, etteikö niitä olisi. Kairossa kävin näköalapaikalla, mutta ei sieltä kaupunkia näkynyt, savut kylläkin.

IHMISET

Juttelin paikallisen naispuolisen oppaan kanssa nuorten asemasta Egyptissä. Heille tuntui olevan tärkeää, ettei avioliiton ulkopuolisia suhteita olisi, ainakaan oman väen keskuudessa. Turisteja ja muunmaalaisia ei lasketa mukaan. Miehen pitää olla vähintäänkin töissä, mieluummin omistaa asunto, ennen kuin vie nuorikkonsa vihille. Siispä ne nuoret miehet, jotka eivät töitä saa elättävät itsensä ja samalla säästävät asuntoa varten kauppaamalla itseään turisteille. Mahdollisuuksia on kaksi. Huijata suoraan rahaa turisteilta, tai lyöttäytyä itseään varakkaamman rouvan seuraan. Näitähän riittää turistikohteissa. Yleisin huijaus on rahanvaihto. He palvelevat avuliaasti ja hyvin lipevästi, kehuen uhrin ulkonäköä ja fiksua. Tämän jälkeen he ovat avuliaita ja kyselevät tarvitseeko turisti apua ruokapaikan rantatuolin tai valuutanvaihdon

RUOKA

oli hyvää, kamelinlihakin. Paikalliset eivät juuri kamelia käytä ravinnokseen. Lienee heille kotieläin siinä, missä meillä koirat. Kaikki tavara on suhteellisen edullista ja melkein pakkomyyntiä esiintyy joka paikassa. Virallisesti alkoholia saa turisti vain kaksi päivää tulonsa jälkeen ja sitten ollaan kuivin suin. Tosiasiassa alkoholia saa ostaa paikallisista basaareista, tiskin alta ja turistibaareista. Hotellit ovat myös kantapaikkoja. Taksit ovat halpoja, 5-10 punttaa sivu, pitemmänkin matkaa ja edestakaisin. Paikallisilla takseilla on myös oikeus ottaa kyytiin lisää henkilöitä jos taksiin mahtuu. Ellet ole sopinut ennen lähtöäsi, ettei muita oteta kyytiin. Itsellenikin kävi tapaus, jossa kuljettaja alkoi möykätä hillittömästi kesken ajon jollekin JallaJalla kuskille hänen ajotyylistään, tai jotain. Hän ajoi toisen auton rinnalla ja mesosi suureen ääneen, mitä sitten mesosikin. Lopputulos oli, että kuljettaja ajoi toisen auton

eteen pysäytti, hyppäsi autosta ja riensi kyseisen auton ovelle, riuhtaisi oven auki, otti kuskia raivelista kiinni ja selvitti asiansa naama punaisena. Puoli minuuttia ja hän paiskasi keskustelukumppaninsa sisälle ja palasi omaan autoonsa puhisten ja matka jatkui, kuin mitään ei olisi tapahtunutkaan.

TURISTIKOhteista

Pyramidit. Aivan huikeita rakennelmia. Kuvia olin nähnyt, niin sinäkin, mutta kun seisoo sen kunnioitusta herättävän kivikasan juurella ei voi oikein uskoa sitä todeksi. Siinä on raksamies painanut todella duunia. Pyramidien alueella on myös laillistettua ryöstöä havaittavissa. Paikalliset beduiinit saattavat lainata kameran taskustasi ja saat sen takaisin, kun maksat kuvasta sinä kamelin

selässä, tai jotain muuta. Yhden nuoren miehen he nostivat kamelin selkään ja lupasivat päästää heti pois, kunhan otetaan yksi kuva, tai maksaa muuten vaan 19 punttaa=1 euro. Lisäksi he jakoivat pieniä koppakuoriaisia muistuttavia skarableja. Lahjaksi. Ei vastalahjoja, ei rahaa, paitsi viiden minuutin päästä koko suku näki nälkää ja tahtoi pienen lahjoituksen, kun hänkin oli sinulle antanut. Niin siellä. Kävin vielä Kuninkaiden ja kuningattarien laaksoissa. Niistä kerrottavaa kyllä löytyisi. Paremmankuvan saat kyllä matkaoppaista. En malta kuitenkaan olla kertomatta matkaa banaaniviljelmälle ja siellä näkemilleni. Niilin krokotiileille. Kyseisellä tilalla aasit pyörittivät kastelulaitetta. Uskomatonta.

Matkamuistoihin vajonneena,
Jouko Harju.

7.9. Risteiltiin TKY:n sisävesi-risteily Pyhäjärvellä

2012 hallituksen piirissä virisi keskustelua siitä, että mitä keksittäisiin Kauniston Kuutamotanssien tilalle. Kuutamotanssit ei ollut vetänyt jäsenistöä enää toivotulla tavalla paikalle, joten päätettiin kokeilla jotain uutta ja allekirjoittanut ehdotti sisävesiristeilyä Pyhäjärvelle. Asia sai kannatusta, joten ei muuta kuin tuumasta toimeen ja asiaa selvittämään. Lähdimme liikkeelle alkuvuodesta 2013, mutta olimme silti vähän liian myöhään liikkeellä, sillä kaikki Elokuun viikonloput oli jo varattu. Varattiin heti Syyskuun ensimmäinen lauantai 7.9 risteilypäiväksi.

Omapastuuhinnaksi määriteltiin 15€, että saataisiin mahdollisemman moni mukaan. Keväällä laitettiin jo työpaikoille ilmoituksia ja nyt sai myös maksaa omavastuun suoraan yhdistyksen tilille, jota ihan hyvin myös käytettiin.

Osallistujiksi arvioitiin 50 jäsentä. Aluksi väki lähti hitaasti liikkeelle ja tuntui että saadaan vain n. 30 jäsentä mukaan. Ilmotauksaika pidennettiin ja pariä viikkoa ennen tapahtumaa oli 50:n kiintiö täynnä!!

7.9.2013 klo 14.30 odoteltiin sitten Alarannassa risteilijöitä ja sieltä hän heitä alkoi saapua pieniä keskusteluryhmiä muodostaen. Paikalle tuli tuttuja ja uusia kasvoja, veteraaneja mutta myös nuorempia jäseniä. Vain kolme ilmoittautunutta jäi saapumatta risteilylle.

Laiva lähti satamasta kohti Nokian suuntaan ja ruokailu alkoi välittömästi seisovasta pöydästä. Oli tarjolla lohta, lihaa, salaattia ja kotikaljaa ym. herkkuja. Ja mikä parasta: ilma oli suosiollinen, ei liikaa tuulta tai sadetta. Aurinkoinen Pyhäjärvi otti meidät vastaan, ja väki viihtyi myös tietenkin laivan kannella.

Siellä keskusteltiin ja katseltiin rantamaisemia. Pari vesiskootteriakin ohitti laivan vierestä. Tietysti myös juotiin kahvit ja baarista sai väkevämpääkin jos halusi.

Kuuden aikaan saavuttiin takaisin Alarantaan ja väki lähti viettämään iltaa kuka minnekin. Suvilaivalle ainakin kerääntyi iloinen ryhmä vielä hetkeksi. Ihan onnistunut reissu, tulkaapa jäsenet elokuun 2. päivänä uudelleen risteilemään Pyhäjärvelle. Silloin päästään uudella laivalla ja yläkerrasta on kabinetti varattu meille tarjoilun kera.

Juttu ja kuvat:
TKY:n opintosihteeri
Tomi Minetti.

Sisävesiristeily Pyhäjärvellä

lauantaina 2.8. klo 16–18
UUDELLA m/s Silver Sky -laivalla

Mukaan mahtuu 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta.
Risteilyn hinta 15 €/jäsen, sisältäen ruokailun laivalla.

Kokoontuminen 2.8. klo 15.30 alarannasta Laukontorilta.

Sitovat ilmoittautumiset 2.7. mennessä TKY:n toimistoon keskiviikkoisin klo 13–15 (Satakunnankatu 19–21 C 24)

tai s.postilla kirjaltajat@gmail.com ja maksu

TSOP FI36 5731 7920 0265 64 tilille, viitteeksi oma nimi.

Tervetuloa!

Tky:n Hallitus

Kuvien laiva ei ole Silver Star.

**Tuu sääki
ny sopalle**

**ja samalla tapaamaan
europarlamenttivaali-
ehdokkaita**

**lauantaina 17.5.
klo 11-13**

**Paikallisjärjestön teltalle
Tammelan torille**

**SAK:n Tampereen Paikallisjärjestö ry
Käy tykkäämässä meitä Facebookissa!**

**Vuokraa mökki
Kaunistosta!**

**[http://www.tkytampere.fi/
kaunisto.html](http://www.tkytampere.fi/kaunisto.html)**

Yhdistyksen sivuja päivitetään!

Digipainaminen

Ensimmäiset digitaaliset painokoneet tulivat markkinoille jo 1980-luvulla. Siitä ollaan tultu teknisesti hyvin pitkä matka. Digipainokoneet ovat nykypäivänä kehittyneet niin nopeudessa kuin myös painojäljen laadussa ja ovatkin ottaneet perinteistä offsetpainamista huomasti kiinni.

Digitaaliset painokoneet vievät offsettia vähemmän aikaa kuntoonlaittoon.

Offsetpainoa varten on tehtävä samat valmistelutyöt, olipa painos sata tai kymmenentuhatta kappaletta. Siksi ensimmäiset kappaleet tuntuvat kalliilta.

Kalleimmissa malleissa digipainokoneeseen saa jo lisälaitteena esimerkiksi lakkayksikön, vihkolinjan, kierresidonnän, laminoinnin sekä liimasidonnän.

Useimmissa painoissa ei kuitenkaan digipainokoneisiin ole hankittu ollenkaan viimeistelyn laitteita, vaan niissä käytetään hyödyksi jo talosta löytyviä jälkikäsittelyn laitteita.

Digitaalisen painamisen suurin valttikortti on muuttuvan tiedon painaminen. Muuttuva tieto ei kuitenkaan rajoitu pelkästään nimiin ja osoitetietoihin, vaan se mahdollistaa myös kuvien ja tekstin personoidun painamisen. Myös liima- tai viresidottavat lehdet voidaan ajaa suoraan valmiisiin nippuihin.

Digikoneisiin käyvät samat paperit kuin offsetpainokoneisiin, mikä mahdollistaa niiden sujuvan yhteistyön. Esimerkiksi isoissa postituksissa olisi turhan kallista painaa työ kokonaan nelivärisenä digissä osoitteiston kera. Sen sijaan pohjat voidaan painaa ensin offsetissa ja sen jälkeen personoida osoitteet mustavalkokoneella digipainossa, jolloin säästetään ajassa ja painokustannuksissa.

Myös muut materiaalit kuin paperi sopivat digipainokoneisiin. Esimerkiksi muovi- ja tarrapaperit antavat hyvän lisän digipainamisen mahdollisuuksille.

Tulevaisuudessa digipainokoneet jatkavat kehittymistään. Useat valmistajat kehittelevät mustesuihkutekniikkaan perustuvia digikoneita, jotka mahdollistavat taisaisemman tulostusjäljen. Myös paperikoot suurenevät ja tulostusnopeudet kasvavat.

Riku Saarela

Viikko Lontoossa

IPEX 2014 LONTOO

Mikä voisi katkaista arjen raatamista paremmin. Painajainkerho toteutti matkan Ipeixin messuille ja varasi muutaman vapaapäivänkin matkalle. Rayanair lennätti meidät hyvin ansaitulle matkalle tutustumaan päivän uutuuksiin painoalalla.

Koneessa on nykyään numeroidut paikatkin. Tosin ne eivät välttämättä ole vierekkäin, mutta siitäkin selviää rahalla. Meitähän tuo ei haitannut. Voitiin hyvin olla eri rivillä kaverin kanssa parin tunnin ajan. Lennot sujuivat hyvin ja aikataulussa. Perillä junaan ja suoraan Lontoon sydämeen. Hienot puhelimme toivat kartat ja matkat suoraan näytölle. On tuo tekniikka korvaamatonta. Sieltä löytyi reitit, niin kävelijöille, kuin autoille ja metroillekin. Osa meistä osasi vielä käyttäkin niitä. Loistavaa.

Metrolla kämpille. Lähin metro vei muutaman sadan metrin päähän vuokraamastamme talosta. Kertalipun hinta oli vajaa 5 puntaa. Talo ei välttämättä, ollut Lontoon komeimpia, mutta ajoi asiansa vallan hyvin. Tilaa oli kaikille ja saimme nukkua peräti neljässä huoneessa. Mitoitus oli kahdelletoista hengelle, mutta kahdeksan oli käytännössä maksimi. Talossa oli takka, jota tosin ei voinut käyttää, sekä grillipiha, noin kolme neliötä, jonne pääsi vain ikkunasta. Ei siellä grilliäkään ollut, mutta pari puukalikkaa ja tilaa parille nuotiomakkaran paistajalle. Huoneisto oli tyyppillinen Englantilainen omakotitalo. Ensin oli pitkä käytävä, jonka päästä lähtivät portaat kerroksiin. Oheinen kuva selvittää, miten tilavat ne ovat. Aina puolella kerroksessa tuli huone vastaan. Pari kylpyhuonetta kruunasi kaiken. Alakerrassa oli ruokaravintola, josta sai aamiaisen suhteellisen edullisesti. Tiedättehän, papuja, pekonia, muniä, perunoita, makkaraa ja sieniä. Tämän kaiken kruunasi kahvi, tai tee, johon sotkettiin aina maitoa, jos ei huomannut kieltää. Koko komeus viiden punnan tienoilla.

Messut, Aamupalan jälkeen suunnistimme messuille. Parin junavaihdon jälkeen pääsimme perille ja paikalla oli huomioliiviin sonnustautunut opas, joka ilmoitti, että voimme jatkaa matkaa suoraan portaita ylös ja messualueelle. Kirjautuimme sisään ja saimme vieraspassin, joilla olimme oikeutetut kulkemaan alueella. Tutustuimme tarjontaan avoimin mielin, joskin painopuolella ei juuri nähtävää ollut. Harva konevalmistaja oli tuonut mankeleitaan nähtylle. Poikkeuksena Japanilaiset ja Korealaiset. Itse huomasin mieltyneeni koneeseen, joka kehitti painolevyt suoraan silinterille, painoi ilman kostutusta ja oikealla värillä. Kyllä nuo itäisen maan tietäjät ovat fiksuja. Siellä oli nähtävillä

myös tietokone-ohjattuja laser- leikkureita, jotka jaksavat väsäillä yötä päivää eri muotoisia ja kokoisia pakkauksia. Alkaa taas väki vähenen työpaikoilla, jos nyt enempää voikaan. Tulostimista voisin mainita ainakin 5 x 3 metrin lakanoita tekevä koneen. Tuskin ihan joka paino tulee näitä tilaamaan, mutta jälki oli kyllä vähintäänkin hyvää. Näyttillä oli myöskin erilaisia pakkauskoneita. Ihminen on kekseliäs. Tuote tulee kiinnostavaksi, kun sen laittaa pakettiin, joka hipoo mielikuvituksen rajoja. Tavallista laatikkoa tuskin kukaan enää huomaakaan. Siinä on oltava siipiä, ikkunoita ja foliota, eihän se muuten kiinnitä kuluttajan huomiota. Erilaisia folio-kerroslaminaatti koneita oli useita näyttillä. Voidaan ajaa yhtä aikaa sekä useaa eri väriä foliota määrättyyn paikkaan, sekä sen päälle vielä laminaatti. Upeita pakkauksia. Uskoakseni ei kuitenkaan ihan edullisemmasta päästä. Useamman tunnin alueella vietettyämme poistuimme paikalta ja päädyimme kaupungin keskustaan, josta löysimme pubin, johon keräänyimme analysoimaan messujen antia. Vietimme tovin asioita vatvoessa ja päätimme mennä lähiökaupan kautta kämpille.

Seuraavat päivät vietimme nähtävyyksiä katsellen. Kävimme Jalkapalloseura Arsenalin kotistadioinia ihailmassa. Pieni kenttä, vain 58 000 katsojaa mahtuu sisälle. Areenan ulkopuolella oli kaksi mahtavaa kanuunaa, jotka vartioivat sisäänkäyntiä. Areenan ulkopuolella oli myös pihalaatoitus, johon kannattajat saivat laittaa tervehdyksensä nykyisille ja tuleville sukupolville.. Laatan koko määrää hinna ja suurimman osan hinta oli 50 puntaa. Isompiakin laattoja oli. Äkkiä arvioiden, ei laskien niitä oli kymmeniä tuhansia. Ajelimme myös köysiradalla 100 metrin korkeudessa, sekä kävimme toisen maailmansodan aikaisessa taistelulaivassa Belfastissa. Erikoistehosteet tykkitorneissa kuvitellun laukauksen aikaan saivat meidät ajattelemaan menneiden vuosien sotia. Aluksessa oli laivakissalle oli oma riippumatto, missä se sai levätä taistelun tuoksinassa, siis sodassa rottia vastaan. Vahdinvaihtoa, Big Benia ja muita nähtävyyksiä on koko Lontoo täynnä. Kävimme myös katsomassa paikallisessa pubissa ottelua Manu- City. Päättyi 0-3.

Viikko ei riitä, eikä toinenkaan. Täytyy varmaan mennä taas seuraaville messuille. Sattuipa siellä kommelluksiakin. Aika ajoin ajelimme kaksikerroksisella bussilla, joka yläkerran näkövinkkelistä ei tuntunut mahtuvan mihinkään rakoon. Hyvin kuskit silti sompailivat. Kommelluksesta, hyppäsimme keskiövestä sisään ja riensimme näyttämään matkalippuja, jolloin kuljettaja heitti meidät ulos. Okei. Menimme ulos. Kun olimme poistuneet pihalle, niin kuljettaja huusi meidät takaisin sisään. Matka jatkui. Opetus. Tällä ei eletä kuin pellossa. Maassa maan tavalla. Enempää en tohdi kertoa. **Seuraava Painajain kerhon matka on Shanghaihin syksyllä. Tule mukaan toimintaamme. Koet unohtumattomia elämyksiä!**

Jouko Harju

VAPPU- BRUNSSI

**Torstaina 1.5.2014
klo 13.00–15.00**

**TKY:n toimiston kokoustiloissa
Satakunnankatu 19–21 C 24.**

Tarjolla NAPOSTELTAVAA ja JUOTAVAA!

**Tule mukaan seuraan tarinoimaan
ja tuttuja tapaamaan.**

Tervetuloa!